

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/17084

27 Aralık 2010

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1620

Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-17084)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 06.12.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-27236 sayılı yazısı.

Denizli Milletvekili Sayın Ali Rıza ERTEMÜR'ün, tarafıma tevcih ettiği 7/17084 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Bakanlığımız, bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarından alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

EK-1 Önerge Cevabı (3 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :	Bilgi :
TBMM Bşk.	Başbakanlık

**DENİZLİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ RIZA ERTEMÜR'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/17084)**

Sorular 1, 5:

Ülkemizde, 1980'li yıllardan beri güç kazanmaya başlayan neo-liberal politikalar diğer pek çok alanda olduğu gibi, kamu yönetimi ve onun parçası olan personel sisteminde de yapısal bir dönüşümü beraberinde getirmektedir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, memurlar eliyle görülen hizmetleri on ayrı sınıf içerisinde toplamıştır. 28.03.1988 tarihli ve 318 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1. maddesi ile yardımcı hizmetler sınıfında bulunanların yaptıkları hizmetlerin ihale yoluyla gördürülmesi mümkün hale getirilmiştir. Böylelikle memur statüsündeki kamu personeli eliyle gördürülen hizmetlerin artık piyasadan hizmet alımı suretiyle, ihale edilerek alınması mümkün hale gelmiş; kamu hizmetlerinde taşeronluk uygulamasının önü açılmıştır.

Kamu kurumlarında hizmet alımı yapılan çeşitli şirketlere ait personel yer bulmaya başlarken piyasa için de yeni bir alan yaratılmıştır. Taşeron işçisi ya da şirket elemanı olarak adlandırılan, devletle değil işvereni olan şirketle istihdam ilişkisi kuran, hizmet alımı yapılan şirketlerin personeli kamu kurumlarında kamu personeli yerine istihdam edilmeye başlanmıştır. Sağlık, eğitim, belediye hizmetleri gibi pek çok alanda yaygınlaşan taşeronlaşma, hem kamu hizmetlerinin sunumunda ciddi sorunlara neden olurken hem de bu şekilde istihdam edilen personelin, düşük maaş ve yetersiz özlük hakları nedeniyle mağdur olmasına neden olmaktadır. Bu sistemden en karlı çıkan kesim ise sadece taşeron firma sahipleridir. Konuyla ilgili olarak;

-2005-2010 yılları arasında yıllara göre Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlarda hizmet alımı yoluyla çalışan personel sayısı ve hizmet yerlerine göre dağılımı nedir?

-Bakanlığınıza bağlı birimlerden bir yıldan fazla süreyle çalışan firma elemanı var mıdır? Sayısı nedir?

Cevaplar 1, 5:

Hizmet alımı yapılan sözleşmeler hizmet alım çeşidine göre farklılık göstermekte ve sözleşme süreleri de değişiklik gösterebilmektedir. Genellikle kişisel talep ve şartlarında bir değişiklik olmadığı sürece yüklenici firmalar mevcut personeli çalıştırmaya devam etmektedirler. Bu personelin özlük hakları firmalar tarafından yerine getirildiğinden bir yıldan fazla çalışan personel konusunda bazı birimlerde yeterli veri bulunmamaktadır. Bir yıldan fazla çalışan firma personeli bulunan bazı kurumlarımızda veriler açıkladığımız gerekçelerden dolayı tam olmadığından verilememiştir.

2005-2010 dönemi yıllara göre çalışan personel sayısı, çalışılan hizmetler ve bir yıldan fazla süredir çalışan firma personel sayısı eldeki veriler çerçevesinde Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1:

KURUMU	Bir Yıldan Fazla Çalışan Firma Elemanı Sayısı	Çalışılan Hizmetler	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Merkez	Çalışıyor	Temizlik	-	42	42	42	42	42
MİGEM	59	Temizlik, Güvenlik	43	43	57	59	59	59
MTA	Çalışıyor	Isı Santrali, Temizlik, Data Merkezi	266	250	252	271	292	279
EİE	12	Temizlik ve Enerji Parkında Rehberlik	15	15	24	25	25	25
TPAO	Sözleşme süresince	Genel Temizlik, Araç Sürücü, Yemekhane ve Çayocağı	304	510	588	738	945	1.220
BOTAŞ	Çalışıyor	Temizlik, Yemek, Güvenlik Römorkor Hizmeti	644	694	712	795	873	871
PİGM	20	Genel Temizlik, Güvenlik, İlaçlama İş, Araç Kiralama İş	16	22	23	23	25	24
TAEK	Çalışıyor	Temizlik, Bahçe Bakımı, Yemek Pişirme, Evrak Dağıtım Hizmeti	78	106	112	122	127	129
TKİ	Çalışıyor	Temizlik, Güvenlik, Yemek, Kömür Üretim ve Nakli, Lavvar	4.414	5.292	5.421	5.717	6.265	8.265
TTK	-	-	-	-	-	-	-	-
Eti Maden	1.663	Temizlik, Liman Hizmeti vb.	810	945	1.091	1.312	1.532	1.663
TEMSAN		Temizlik, Güvenlik, Taşıma, Yemek Hizmeti	37	65	66	65	65	65
TEİAŞ	3500	Temizlik, Güvenlik, Taşıma, Bakım ve Onarım vb.	1.903	2.832	3.460	3.819	4.466	5.011
TETAŞ	-	Araç Sürücü	23.09.2008-23.09.2010 arası (3) personel					
EÜAŞ	Çalışıyor	Temizlik, Güvenlik, sağlık Hizmeti, Bakım Onarım	2.956	4.698	4.604	4.603	5.093	5.297
BOREN	7	Ortak Kullanım Alanı ve Taşıma İşleri	-	-	-	7	7	8

Sorular 2, 3, 4, 6, 7:

-Bu personelin ortalama maaş ve diğer gelirleri nedir? Kurumunuzda benzeri görevi yapan kadrolu personelin maaş ve diğer gelirlerin aylık ortalaması nedir?

-2005-2010 yılları arasında bu statüde çalıştırılan personel için firmalara yapılan ödeme miktarı nedir? Firmaların her bir personel üzerinde elde ettiği kar miktarı nedir? İhaleyi kazanan firmanın adı nedir?

-Bakanlığınıza bağlı birimlerde çalışan bu statüdeki personelin 4B vb. kapsamda Bakanlığınız bünyesine alınması düşünülmekte midir? Bu uygulama Bakanlığınız personel giderlerinin azalmasını sağlamayacak mıdır?

-Hizmet alımı yoluyla görev yapan personelin tazminat hakların kazanmaması için taşeron firmalar tarafından bir yıl dolmadan işten çıkartılması ve bir süre sonra yeniden işe başlatılması bilinen bir durumdur. Yapılan bu işlem hukuka karşı aldatma değil midir?

-Bu hukuksuzluğa neden göz yumulmaktadır? Çalışanların alın terini gasp edilmesine neden olan bu uygulamanın ortadan kaldırılması için ne tür önlemler alınacaktır?

Cevaplar 2, 3, 4, 6, 7:

Hizmet alımları 4734 sayılı KİK Kanununun 19 uncu maddesi gereği açık ihale usulü ile ihale edilmekte olup, firma karları götürü bedel üzerinden elde edilmektedir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun Hizmet Alımlarına ilişkin teklif edilmesi gereken asgari işçilik maliyetleri; Kamu İhale Kurumunun Web sayfasında yer alan İşçilik Hesaplama Modülüne göre hesaplanmaktadır. Hesaplanan birim fiyatlar asgari tutarlar olup belirli bir kar marjı eklenerek ihaleye çıkılmaktadır.

Hizmet alım ihalelerine ilişkin olarak, çalışanların kıdem tazminatı sorunu yaşamamaları için Kuruluşlarımızın yüklenicilerle akdettikleri sözleşmelerin süreleri genellikle 1 yıl veya 365 gün olarak belirlenmektedir. Örneğin EÜAŞ Genel Müdürlüğünün, kıdem tazminatlarının banka vasıtasıyla ödenmeden yüklenicinin son hak edişinin ödenmeyeceği yönünde sözleşmelerinde hüküm de bulunmaktadır.

Kuruluşların personel ihtiyacı her yıl Bakanlar Kurulunca tespit edilerek, Resmi Gazetede yayımlanan Genel Yatırım ve Finansman Programında yer alan usul ve esaslar ile ilgisine göre mevcut Kanun ve Yönetmelikler çerçevesinde karşılanmaktadır. Bu nedenle, ihale yoluyla hizmet alımı ile yürütülen hizmetlerde çalışan personelin 4B kapsamına alınarak çalıştırılması ile ilgili yasal bir düzenleme bulunmamaktadır.

Ödenen ücretler hizmet alım ihalesini kazanan firmaların, yasal zorunluluğun altında olmamak üzere, takdir yetkisinde olup firmadan firmaya veya çalıştırılan personelin niteliğine bağlı olarak farklılık gösterebilmektedir. Ancak 2005-2010 yılları arası yapılan hizmet alımlarının sözleşme bedellerine ilişkin bilgiler aşağıda tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2:

	Sözleşme Bedeli					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Merkez	-	309.964	540.288	708.120	739.872	674.063
MİGEM	364.000	540.742	469.416	664.073	355.566	435.500
MTA	2.336.380	2.428.041	2.820.061	3.068.546	3.501.848	4.018.921
EİE	175.500	139.231	300.240	336.100	426.450	373.863
TPAO	4.211.448	6.246.556	8.326.635	12.718.658	22.075.009	21.551.115
BOTAŞ	15.778.357	17.773.701	20.740.720	25.388.978	27.900.681	22.932.007
PİGM	53.500*	276.103	334.526	377.134	473.627	484.665
TAEK	822.327	1.217.000	1.320.869	1.596.371	1.753.893	1.732.020
TKİ	123.291.268	158.268.263	204.012.103	217.332.510	211.363.678	193.247.579
Etİ Maden	4.846.640	8.322.806	11.191.178	19.375.403	21.457.960	25.899.648
TEMSAN	688.415	995.647	1.466.295	1.661.662	1.983.815	1.567.885
TEİAŞ	23.738.351	35.966.372	53.116.543	65.569.525	80.979.899	83.533.404
TETAŞ	Toplam ödenen: 83.203					
EÜAŞ	21.973.829	33.811.783	52.359.538	70.603.268	82.172.033	65.361.305
BOREN	-	-	-	90.300	89.292	115.968

*Güvenlik hizmeti yok